

Het concert dat u vandaag bezoekt is onderdeel van de VriendenLoterij ZomerConcerten; een divers programma, van klassiek tot pop en jazz, in een zomerse en informele sfeer. Deelnemers van de VriendenLoterij krijgen met hun VIP-KAART 50% korting op concertkaarten voor de VriendenLoterij ZomerConcerten en kunnen met voorrang bestellen. Het Concertgebouw en de VriendenLoterij wensen u een geweldig ZomerConcert!

© Eduardus Lee

Hoe was het concert?

Laat ons weten wat je ervan vond & maak kans op deze exclusieve **Apple Beats**-hoofdtelefoon.

classicnl
non-stop de mooiste
klassieke muziek voor iedereen
app | classic.nl

Scan de QR of ga naar
www.classic.nl/acties

Zondag 10 augustus 2025
Grote Zaal 20.00 uur

Nationaal Jeugdorkest
Elias Grandy, dirigent

Richard Wagner 1813-1883
Vorspiel und Liebestod
uit 'Tristan und Isolde', WWV 90 (1857-59)

Anna Meredith 1978
HandsFree (2012)

PAUZE

Sergej Prokofjev 1891-1953
Delen uit 'Suites nr. 1, 2 en 3 uit Romeo en Julia',
op. 64bis, op. 64ter en op. 101 (1936/46)
Montecchi & Capuletti
Julia als jong meisje
Maskers
Balkonscène
Tybalts dood
Bij pater Lorenzo
Dans van de vijf paren
Romeo bij het graf van Julia
Julia's dood

TOELICHTING

De mooiste muziek is voortgekomen uit dramatische liefdesverhalen, zoals te horen in de werken van Wagner en Prokofjev op dit programma. In december 1854 schreef Richard Wagner aan zijn vriend en collega Franz Liszt: 'Omdat ik nog nooit in mijn leven heb geproefd van het echte geluk van de liefde, wil ik een monument maken voor die mooiste van alle dromen. (...) Ik heb in mijn hoofd een plan voor *Tristan und Isolde*, het simpelste maar meest volbloedige concept.' Hij schreef dat hij de opera snel wilde voltooien: 'Op middelgrote schaal, wat de uitvoering makkelijker zal maken. (...) Want ik ga ervan uit dat een goed uitvoerbaar werk, zoals *Tristan* zal zijn, mij gauw een goed inkomen zal geven, waardoor ik even verder kan.' Wagner deed dit soort uitspraken vaker, ook bij werken die allerm minst kleinschalig waren – zoals deze opera, die ruim viereneenhalf uur duurt. Het begin en eind van deze opera zijn in de concertzaal hun eigen leven gaan leiden. Het *Vorspiel* laat volgens de componist 'angstige zuchten, hopen en vrez en, klaagzangen en verlangen, gelukzaligheid en kwe lling' klinken. Na deze prelude volgt direct de extatische *Liebestod* waarin Isolde de dood verwelkomt als de vervolmaking van haar liefde voor de gestorven Tristan. In Wagners woorden: 'Als de muziek hoger en hoger stijgt en haar magnifieke climax bereikt, wordt Isolde weggespoeld op de top van het lied, voorbij de treurende toeschouwers, om Tristan te vergezellen in de grote golf van de wereld-adem. (...) Nacht en dood en liefde zijn één.'

Bodypercussie

In *HandsFree* ontdekken musici en publiek heel andere aspecten van muziek. Bij dit stuk

gaan de instrumenten aan de kant: het bestaat grotendeels uit bodypercussie. Ook zang, beatboxing en choreografie spelen een rol. De Britse componist Anna Meredith maakte het stuk samen met choreograaf David Ogle. Sinds de première in 2012 wordt het door jeugdorkesten wereldwijd ingestudeerd in de vorm van een serie workshops. Het Nationaal Jeugdorkest daagt zijn musici voortdurend uit om buiten hun comfortzone te treden – denk aan de uitvoering van Stravinsky's *Petroesjka* in een choreografie voor de musici zelf tijdens de vorige zomer-tournee. Het spectaculaire *HandsFree* vormt voor hen een nieuwe uitdaging.

Dramatisch liefdesverhaal

Bij de balletmuziek voor *Romeo en Julia* mogen de musici weer plaatsnemen achter hun instrumenten. Ze spelen delen uit de drie orkestsuites die Sergej Prokofjev samenstelde nadat het ballet aanvankelijk niet werd uitgevoerd in de Sovjet-Unie van de jaren dertig. De balletgezelschappen aldaar hadden onder andere moeite met de 'happy ending' die Prokofjev aan het dramatische liefdesverhaal van Shakespeare had gegeven. Volgens Prokofjev was deze keuze puur choreografisch; dode mensen kunnen niet dansen. Uiteindelijk zwichtte hij: het stuk eindigt in grote rampspoed. De muziek is sprookjesachtig en betoverend, maar soms ook hartverscheurend. Zij beeldt onheil uit, meisjesachtige speelsheid, het pronken van de jeugd, rivaliserende families, de extase van liefde en uiteindelijk de tragedie van de dood.

Marike Tuin

BIOGRAFIE

Het **Nationaal Jeugdorkest** is onderdeel van de Nationale Jeugdorkesten Nederland (NJON), waaronder ook het Jeugdorkest Nederland, Jong Metropole en het jaarlijkse festival Muziekszomer Gelderland vallen. NJON ondersteunt jonge talenten tussen de 14 en 26 jaar in hun ontwikkeling en helpt ze bij het opbouwen van een professionele carrière als musicus. Dankzij een intensief programma krijgen zij de kans om podiumervaring op te doen en samen te spelen op hoog niveau. In de zomer komen zo'n 250 musici een maand lang samen bij de Muziekszomer Gelderland. Ze bereiden zowel kamermuziekconcerten in uiteenlopende genres voor als concerten met een voltallig symfonieorkest. Het slotconcert van de zomertournee vindt traditiegetrouw plaats in Het Concertgebouw. Ook in de winter gaat het orkest op tournee langs de Nederlandse concertzalen. Het NJO trad op in landen als Frankrijk, Spanje, Portugal en Duitsland. Ook speelde het diverse keren op Lowlands en begeleidde het van 2021 tot 2024 het televisieprogramma *Aria*.

Elias Grandy werd in München geboren in een Duits-Japans gezin. Hij studeerde cello en muziektheorie in Basel. Terwijl hij zijn brood verdiende als plaatsvervangend solocellist van de Komische Oper in Berlijn, studeerde hij orkestdirectie. Nog voor zijn afstuderen kreeg hij een baan als Kapellmeister bij het Staatstheater in Darmstadt. De laatste jaren gaat de carrière van Grandy als een speer: hij dirigeert toporkesten over de hele wereld. De pers prees hem als 'gepassioneerd en vol temperament'. Sinds april dit jaar is hij chef-dirigent van het Sapporo Symphony Orchestra in Japan.

SUMMARY

This programme presents two of history's most dramatic love stories. Richard Wagner chose the story of *Tristan und Isolde* as his monument to love, and the *Vorspiel und Liebestod* from that opera has subsequently claimed its rightful place on the concert stage. Even without singers, the lovers' sighs and longing are clearly audible in the *Vorspiel*. In *Liebestod*, the welcome embrace of death gives closure to Isolde's love for Tristan.

The instruments are set aside for Anna Meredith's spectacular *HandsFree*, allowing the musicians a chance to regroup before the next dramatic encounter. The orchestra followed a workshop in body percussion, ensuring an exciting performance. Next comes the second love story, Sergey Prokofiev's ballet adaption of Shakespeare's *Romeo and Juliet*. There were delays in the first performance caused by friction with the Soviet ballet companies, so Prokofiev assembled several instrumental suites, all of which have become popular favourites with concert audiences. And, just as Wagner could convey the story of *Tristan and Isolde* without singers, Prokofiev helps listeners visualise the story through music, which speaks for itself.

Translation: Eileen Stevens

EN VERDER...

QNTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open. U vindt er video's, interviews, verhalen, podcasts, concertregistraties en nog veel meer.

STEUN ONS

Draag bij aan de toekomst van Het Concertgebouw, nu of later. concertgebouw.nl/steun-ons

CONCERTTIP

wo 20/08

20.00 uur
Grote Zaal

Alina Ibragimova met Tsjaikovski's Vioolconcert

Sterviolist Alina Ibragimova keert terug in Amsterdam met het European Union Youth Orchestra en Tsjaikovski's onstuimige *Vioolconcert*. De Hongaarse dirigent Iván Fischer, muzikaal leider van het orkest sinds 2024, leidt ook Stravinsky's betoverende *De vuurvogel*, over de strijd tussen goed en kwaad.

